

"לבניינה של תורה" – חלק ר"ד
שיחה שנמסרה בביהמ"ד מפי מו"ר רה"י
--- ימי ההכנה למתן תורתנו ---

"ביום הזה באו מדבר סיני"

"בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְּבַר סִינַי"¹

הגמרא במסכת שבת² מביאה מחלוקת תנאים אם התורה ניתנה ביום ו' בסיון או ביום ז' בסיון, אך שני זמנים אינם בוויכוח: "אמר רבא: דכולי עלמא - בראש חדש אתו למדבר סיני... ודכולי עלמא - בשבת ניתנה תורה לישראל" (שורש המחלוקת הוא האם ר"ח סיון חל באותה שנה ביום ראשון בשבוע

או ביום שני בשבוע, וממילא - האם בשבת שבה נתנה תורה היה התאריך ו' סיון או ז' בסיון). אם כן, לכולי עלמא, ר"ח סיון שזכינו להגיע אליו, הוא היום בו הגיעו אבותינו למדבר סיני. רש"י³ מתמודד עם הקושי הלשוני בפסוק בו פתחנו: "ביום הזה - לא היה צריך לכתוב אלא 'ביום ההוא', מהו 'ביום הזה'? שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאלו היום נתנו". כשאדם ניגש ללמוד תורה, מגיע לסדר בוקר למשל, צריך להרגיש התחדשות כביכול היום הוא "היום הזה"

— יום שנתנה תורה לעם ישראל. אך ישנה הבנה נוספת, עמוקה יותר: ידועים דברי הרמח"ל⁴, יסוד גדול שאנו מזכירים בבית המדרש פעמים רבות: האורות חוזרים על עצמם בכל עת בהם הגיעו לעולם. מה הם החיים שלנו? בחיינו אנו נעים בתוך מעגל הזמן, במעגל הזמן יש תחנות ואנו עוברים ביניהן. עברנו את תחנת פסח, עברנו את התחנה של יום ירושלים (שמן הסתם גם בה מתנוצצים אורות עליונים) ושוב מתקרבים אנו אל התחנה הקרובה של מתן תורה. ביום הזה, ר"ח סיון תשע"ה, ובכל שנה ושנה, עם ישראל מגיע לתחנה ששמה הר סיני.

**"צריך כל אדם כשבא ר"ח
סיון עד חג השבועות לקרות
בעסק התורה ולהמשיך לו
את הקדושה שמתגלה ביום**

הזה"

(עבודת ישראל)

בספר 'עבודת ישראל'⁵ מובא: "צריך כל אדם כשבא ר"ח סיון עד חג השבועות לקרות בעסק התורה ולהמשיך לו את הקדושה שמתגלה ביום הזה". כל יהודי, ולא דווקא בן ישיבה, צריך מיום א' בסיון לאחוז יותר בלימוד התורה. מדוע? משום שביום זה מתגלה בעולם קדושה מיוחדת, נקרא לה קדושת הר סיני, ומקור הקדושה במקור הקודש העולמי, ואנו

⁴ דרך ה' חלק ד סוף פרק ז: "בשוב תקופת הזמן ההוא יאיר עלינו אור מעין האור הראשון ותחודש תולדת התיקון ההוא במי שקבלו"⁴.
⁵ עבודת ישראל במדבר לשבועות ד"ה 'ביום הזה'.

¹ שמות י"ט, א'.

² דף פ"ו עמוד ב.

³ שמות י"ט, א'.

היינו אומרים אותם. סוד, פשוטו כמשמעו, דבר שלא כולם שומעים אותו - אומרים אותו בשקט, שומע אותו רק מי שאמרו לו אותו. את הסוד האלוקי הזה מגלה לנו רשב"י ב"זוה"ק, והאלשיך הקדוש על יסוד דבריו מקשר זאת לר"ח סיון, הם הם דברי הרמח"ל שהזכרנו מקודם שיסודתם כאן בהררי קודש.

רשב"י כותב⁸ שביאתם של ישראל למדבר סיני הייתה בתשובה, ודבריו נוגעים לנו, לכל מי שיש לו לב, שכל ועיניים להתבונן ולראות שהיום הזה, והימים שאחריו, אינם כאחד הימים. צריכים להיכנס למהלך רוחני אחר ביום שלנו, משום שאנו באים היום להר סיני!

בגמרא בשבת⁹ מובא שביום בו הגיעו ישראל לסיני, הקב"ה לא ציוה אותם דבר "משום חולשא דאורחא" - חלישות הדרך, הרי עתה הגיעו מרפידים. הרב זצ"ל ב'עין איה'¹⁰ למד מגמרא זו דבר נפלא שמאד מאד חשוב לנו כבני ישיבה צעירים שמחוברים אל החיים:

"הקדושה העליונה היא הבעת החיים השלמים בכל מילואם".

מה היא הקדושה העליונה? יש נטייה לחשוב שהקדושה מאיימת, מנתקת מהחיים, נועדה למסכנים כאלה, שסגורים וחנוקים, והחיים לעומתם, ניתנו למי שחי... אומר לנו הרב זצ"ל "הקדושה העליונה היא הבעת החיים השלמים בכל

יכולים למשוך (מלשון המשכה) אלינו את האור הזה ע"י לימוד התורה. הגמרא בשבת⁶ אומרת: "ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן", פירוש הדבר: מאז חטא אדם הראשון יש בעולם טומאה המלפפת את האנושות, החטא הקדמוני הוריד לעולם רוח טומאה, שהגמרא קוראת לה זוהמה. במתן תורה עם ישראל נברא בריאה מחודשת, מתחיל מנקודת טהרה בלי אותה גיבנת של זוהמת חטא אדה"ר. כל העולם מתקדם לקראת ההתחדשות הזו דרך התהליך שעם ישראל עובר. על יסוד דברי הגמרא מבאר האלשיך הקדוש, (וכידוע לא הרבה בישראל זכו לתואר 'קדוש'), שהדבר הזה מתחיל אט אט, מר"ח סיון שבו עמדו מנגד להר סיני, וכדלהלן⁷:

"הקדושה העליונה היא הבעת החיים השלמים בכל מילואם"

(עין איה)

"גדלה קדושת היום ההוא (ר"ח סיון) לפניו יתברך, כי קדוש היום לאלהינו.

כי על כן יאות נאמר 'ביום הזה באו מדבר סיני', ולא נאמר 'ביום ההוא'. עם היות יום שעבר ואין בו ממש. והוא, כי הנה למדנו מספר הזוהר (פרשת ויחי דף ריז) כי הימים שנעשה בהם מצוות, ומה גם מצוה כוללת מכל ישראל. היום ההוא קונה שלמות ואיכות רוחני וקיים לעד כאילו היום עצמו קיים והוה תמיד".

רשב"י, שיום הילולתו נמצא בתווך בין פסח לעצרת, מגלה לנו בזוהר הקדוש סודות עליונים שבשכל הרציונאלי לא

⁸ שמות י"ט, ב'.

⁹ פ"ז ע"א. בתרי בשבא לא אמר להו ולא מידי - משום חולשא דאורחא, בתלתא אמר להו ואתם תהיו לי.
¹⁰ עין איה, פרק תשיעי פסקה כ"ב (עמ' 171).

⁶ קמ"ו ע"א.
⁷ אלשיך שמות פרק י"ט.

מילואם" הקדושה לא סותרת חיים, הקדושה יושבת על חיים בריאים ורעננים, הקדושה לא באה לצמצם את החיים אלא אדרבא - היא באמת חופש החיים ושלמותם! לכן רבוננו של עולם מעדיף שרשמי הקדושה יתאחרו מעט עד אשר ישוב כח הבריאות הטבעי לעמ"י, משום שאם הוא יעניק את הקדושה כאשר הגוף עודנו חלש לא תהיה הופעה שלמה של הקדושה, לא כך באים להר סיני.

יש כאן לימוד גדול עבורנו בסוגיית שילוב החומר והרוח, סוגיית החיים. רגילים העולם לדבר על 'היציאה לחיים' כשהכוונה ליציאה מהשיבה. מה זה

'חיים'? חיי הקדושה יושבים על חיים בריאים ורעננים, לבוא לישיבה זה לא צמצום החיים, ללמוד תורה זה גילוי החיים! חיים בריאים ורעננים ושמחים המאירים באור של קדושה.

"תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש" ביום השני, מגלה ה' לעם ישראל את מהותם הפנימית, את תפקידם בעולם - "והיתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל בני"11". מבאר מרן הרב זצ"ל בעין איה¹² שקודם מתן תורה, קודם ההופעה האלוקית בעולם של "אשר נתן לנו את תורתו", מברר רבוננו של עולם את "אשר בחר בנו מכל העמים" את סגוליות עם

ישראל שנועדה להצעים אל יעד - "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש". מתוך כך מתברר 'אשר נתן לנו את תורתו' כפי שדיברנו בשתי השיחות האחרונות. מבאר הרב זצ"ל את אותו יעד עליון בלשונו¹³: "מורים ומדריכים עליונים לעולם כולו, וקדושים בחייהם החיצוניים והפנימיים, היחידים והלאומיים". זה עניינו של הפרט בעם ישראל, וזה עניינו של כלל ישראל, הכוונה כאן לא למורים בבית הספר, אלא להיות שלוחי דרחמנא, להיות מורים ושלוחים ומדריכים מתוך הופעת חיינו לעולם כולו! אנו מתרוממים מתוך יום ירושלים ובאים להר סיני. ייעודינו הכללי, בפרט בדור שלנו,

לבוא לישיבה זה לא צמצום החיים, ללמוד תורה זה גילוי החיים! חיים בריאים רעננים ושמחים המאירים באור של קדושה!

דור ההתחדשות של עם ישראל, להיות מורים ושלוחים ומדריכים לעולם כולו. בודאי מי שזכה להיות מלומדי התורה צריך להיות מורה ומדריך לעם ישראל עצמו, עוד לפני שיעשה זאת לעולם כולו, בין בתקופת הישיבה, בין בתקופת הצבא, ובין בתקופה הנמשכת אחרי תקופת הישיבה - בעסק החיים המעשיים, כל אחד ואחד מאיתנו נדרש לאותה שליחות אלוקית. מה היא אותה השליחות? למה מחנכים? לחיי קדושה בריאים ורעננים שבהם הקדושה לא סותרת חיים אלא אדרבא, היא החיים! "ואתם הדבקים בה' אלוקים חיים כולכם היום"¹⁴. זו הסיבה שהיום בו נאמרו הדברים, ב' בסיון, היום בו הוגדר לנו תפקידנו ומהותנו נקרא -

¹³ שם.

¹⁴ דברים, ד'ד'.

¹¹ שמות י"ט, ד'ז'.

¹² עין איה, פרק תשיעי פסקה כ"ג עמ' (171).

לראות סרט ילבש שחורים¹⁷ ילך לחניה ויראה, לטריטוריה של הישיבה לא מכניסים את הדבר הזה, מי שעושה את זה הוא עברייך, בפרט בימים הללו, מיותר לומר זאת. בימים אלו ישתדל כל אחד מאיתנו להתנתק, איזה זמן שהוא יכול לשים את מכשירי התקשורת בחוץ, בחדר, להחליט שאני באמת בשלשה ימים של קודש, כל אחד מאיתנו לעצמו, כל אחד עם רבש"ע, הוא וקונו, מה שהם הקדושים דברו על פרישות, אנו לא נמצאים שם, אך אפשר להיסגר בד' אמות של תורה! להחליט שבמשך שעה, או זמן אחר, אני לא עונה ולא מסתכל ב"וואטספ" ... מי שינהג כך יראה את האושר הגדול של החיים העצמיים של אוהבי קדושה!

מתוך כך בעזרת ה' נבוא לשבת קודש, שבת עליונה, הנקראת שבת כלה, יש קוראים אותה שבת דרך ארץ, שאפשר גם לנוח ולקבל ממנה כוחות ללילה גדול, שכל שנה הוא גדול אך השנה הוא יכול להיות בע"ה אחרי המנוחה עוד יותר גדול בעוצמות הלימוד והקדושה שיהיו כאן. נזכה כולנו לחוש איך עומדים לפני הר סיני, להרגיש את המתיקות, את האור האלוקי האין סופי שעוטף אותנו וקורא לנו, כפי שתיאר אמש בשיחה מורנו הרב נבנצל שליט"א¹⁸ כמה ישראל מוכנים לסכן את עצמם ולהתקרב אל הקודש כי חפצי קדושה אנחנו, וכפי שלמדנו היום חפצי קדושה של חיים, לא פרישה מן החיים, לחיות חיי קודש - "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש".

יום המיוחס', משום שזה ה"ייוחס" שלנו - "ממלכת כהנים וגוי קדוש"! "ממלכה", כמו שמלמד הרב כל כך הרבה באורות¹⁵, חיים ממלכתיים, חיים גשמיים בעולם, חיים מלאי קדושה!

שלושת ימי הגבלה

מתוך כך מגיעים ל"שלושת ימי ההגבלה", השנה יחולו בימי חמישי שישי ושבת. בספר 'בניין עולם' - שהוא ספר שכדאי מאד לבני ישיבה להכיר אותו, ספר ליקוטים שנכתב בדורנו המדבר על מצוות לימוד התורה - מובא דבר נפלא מספר 'צרור החיים'¹⁶: "ישתדל אדם בפרישות קדושה בשלושת ימי ההגבלה, ויתבודד הרבה שתהיה אימת שמים עליו". דבריו בעניין הפרישות וההתבודדות נראים כרחוקים מאיתנו, אך אם נרצה בכל זאת לתרגם את דבריו למעשה - בישיבה נהגו מקדמא דנא בשלושת ימי ההגבלה להוסיף בלימוד כל אחד ואחד לעצמו, ולהתחזק בעניין של תענית דיבור בימים הללו, כך אני זוכר בישיבה. אדם צריך, וכדאי לו, לקראת ביאתו להר סיני, להוסיף בלימוד ואם אפשר מתוך התנתקות, מתוך תענית דיבור, לפחות בזמן שהוא לומד, לזמן שהוא יכול: להחליט שעכשיו אני במשך שעה רק בלימוד תורה, אם אני יכול שעה - חצי שעה, אינני קם מהמקום ולא עונה לשום דבר רק אני והתורה. לפרוש קצת מהחיבור לעולם הגדול שאנו כה מחוברים אליו וזה כל כך בנימי נפשנו להיות מחוברים.

כבר אמרנו כאן כמה וכמה פעמים שבישיבה לא רואים סרטים! מי שרוצה

¹⁷ (קידושין מ' ע"א: אמר רבי אלעאי הזקן - אם רואה אדם שיצרו מתגבר עליו, ילך למקום שאין מכירין אותו, וילבש שחורים ויתכסה שחורים ויעשה כמו שלבו הפץ, ואל יחלל שם שמים בפרהסיא).

¹⁸ עיין בשיחה מורנו הגר"א נבנצל לפרשת 'במדבר' תשע"ה.

¹⁵ אורות, 'מהלך האידאות בישראל' פרק ב' עמ' ק"ד, ועוד.
¹⁶ 'בנין עולם' פרק ט, עמ' ק"ל. 'צרור החיים' 'שער תרעא בי דינא לחג השבועות'.

